

Byla C-377/21**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2021 m. birželio 21 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Cour du travail de Mons (Monso darbo bylų teismas, Belgija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. birželio 15 d.

Apeliantai, pradiniai atsakovai:

Ville de Mons

Zone de secours Hainaut-Centre

Kita apeliacinio proceso šalis (pradinis ieškovas):

RM

---

1. Ginčo dalykas ir aplinkybės

- 1 2001 m. balandžio 1 d. RM buvo įdarbintas *Ville de Mons* (Monso miestas) profesionaliu ugniagesiu gelbėtoju dirbti visą darbo dieną, o nuo 2015 m. sausio 1 d. buvo perimtas dirbti tą patį darbą *Zone de secours Hainaut-Centre* (Heno provincijos centro gelbėjimo tarnyba), kuri buvo įsteigta reorganizuojant priešgaisrinės apsaugos tarnybas. Nuo 1982 m. sausio 1 d. iki 2002 m. liepos 31 d. jis dirbo ugniagesiu savanoriu *Ville de Mouscron* (Mukrono miestas) ne visą darbo dieną ir tam tikrais laikotarpiais taip pat vykdė vairuotojo arba apsaugos darbuotojo veiklą.
- 2 Apskaičiuodami darbo stažą *Ville de Mons* ir vėliau – *Zone de secours Hainaut-Centre* iš esmės nustatė, pirma, 811 darbo valandų, kurios buvo faktiškai išdirbtos dirbant ugniagesiu savanoriu ne visą darbo dieną, t. y. 3 mėnesiai ir 17 dienų, ir, antra, įvertino kaip šešerių metų darbo stažą laikotarpius, kai buvo vykdoma vairuotojo arba apsaugos darbuotojo veikla.

- 3 RM ginčija šį skaičiavimą ir reikalauja atsižvelgti į visą jo darbo trukmę dirbant ugniagesiu savanoriu ne visą darbo dieną nuo 1982 m. sausio 1 d. iki 2002 m. liepos 31 d., t. y. 20 metų ir 7 mėnesiai. Nepatenkinus 2016 m. balandžio 15 d. pateikto reikalavimo dėl įsiskolinimo sumokėjimo, 2016 m. gegužės 23 d. jis pareiškė ieškinį *Tribunal du travail du Hainaut, division de Mons* (Heno provincijos darbo bylų teismas, Monso skyrius).
- 4 2019 m. vasario 25 d. sprendimu *Tribunal du travail du Hainaut, division de Mons*, iš esmės nustatė, kad RM įgijo 20 metų ir 7 mėnesių darbo stažą laikotarpiu nuo 1982 m. sausio 1 d. iki 2002 m. liepos 31 d., ir patikslino, kad šis laikotarpis turi būti vertinamas neatsižvelgiant į faktiškai atlikto darbo apimtį ir atimant laikotarpius, kurie jau buvo apskaičiuoti kitu pagrindu (šešeri metai darbo stažo dirbant sunkvežimių vairuotoju ir vykdant profesionalaus ugniagesio veiklą nuo 2001 m. balandžio 1 d. iki 2020 m. liepos 31 d). Be to, jis pripažino, kad suėjo senaties terminas ieškiniui dėl mokėjimo, kiek tai susiję su darbo užmokesčio įsiskolinimu iki 2011 m. balandžio 15 d. (penkeri metai iki 2016 m. balandžio 15 d. reikalavimo dėl mokėjimo pateikimo).
- 5 2020 m. balandžio 16 ir 20 d. paduotais skundais *Ville de Mons* ir *Zone de secours Hainaut-Centre* apskundė šį sprendimą.

2. Nagrinėjamos nuostatos

A. Sąjungos teisė

1997 m. gruodžio 15 d. Tarybos direktyva 97/81/EB dėl Bendrojo susitarimo dėl darbo ne visą darbo dieną, kurį sudarė Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjunga (UNICE), Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centras (CEEP) ir Europos profesinių sąjungų konfederacija (ETUC) (toliau taip pat – Bendrasis susitarimas dėl darbo ne visą darbo dieną)

- 6 2 straipsnyje „Taikymo sritis“ nustatyta:
  - „1. Šis susitarimas taikomas ne visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams, kurie sudarė darbo sutartį arba kurių darbo santykius apibrėžia kiekvienoje valstybėje narėje galiojantys įstatymai, kolektyvinės sutartys arba praktika.“
- 7 4 straipsnyje „Nediskriminavimo principas“ nustatyta:
  - „1. Darbuotojams, dirbantiems ne visą darbo dieną, negali būti sudaromos blogesnės [mažiau palankios] darbo sąlygos, negu panašioms darbuotojams, dirbantiems visą darbo dieną, tik dėl tos priežasties, kad jie dirba ne visą darbo dieną, nebent šis nevienodas požiūris yra objektyviai pagrįstas.
  2. Prireikus taikomas *pro rata temporis* principas.

3. Valstybės narės ir (arba) socialiniai partneriai, atsižvelgdami į Europos teisės aktus, nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis ir praktiką, nustato šio straipsnio taikymo priemonės.

4. Valstybės narės, pasikonsultavusios su socialiniais partneriais pagal nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis arba praktiką, ir (arba) socialiniai partneriai prireikus gali dėl objektyvių priežasčių sudaryti specialias darbo sąlygas, susijusias su darbo stažu, darbo laiku arba kvalifikaciniu uždarbiu. Atsižvelgiant į 4 straipsnio 1 dalyje nurodytą nediskriminavimo principą, būtina nuolat peržiūrėti profesinę kvalifikaciją, susijusią su darbuotojų, dirbančių ne visą darbo dieną, galimybe naudotis specialiomis darbo sąlygomis.“

B. Belgijos teisės nuostatos

2002 m. kovo 20 d. Karaliaus dekretas dėl bendrųjų nuostatų, taikomų apskaičiuojant ankstesnę tarnybos laiką, kurį išdirbo viešųjų priešgaisrinės tarnybų savanoriai, įdarbinti kaip profesionalūs ugniagesiai (įsigaliojo 2002 m. balandžio 9 d.)

1 straipsnyje nustatyta, kad profesionaliems ugniagesiams, apskaičiuojant jų darbo užmokestį, pripažįstamas darbo stažas, lygiavertis tarnybos metų, išdirbtų dirbant savanoriu viešojoje priešgaisrinėje tarnyboje, skaičiui.

2006 m. birželio 2 d. Karaliaus dekretas, kuriuo iš dalies keičiamas 2002 m. kovo 20 d. Karaliaus dekretas

1 straipsnyje buvo aiškiai patikslinta, kad šis lygiavertiškumu paremtas apskaičiavimas automatiškai taikomas tik darbuotojams, įdarbintiems po 2002 m. balandžio 9 d., ir kad kiekviena viešoji priešgaisrinė tarnyba gali nuspręsti taikyti tokį apskaičiavimą iki 2002 m. balandžio 9 d. įdarbintam personalui.

Ville de Mons ne mokslo darbuotojų administracinis ir finansinis statusas

8 13 straipsnyje nustatyta:

„Į priešgaisrinės tarnybos savanoriško tarnautojo įgytą stažą neatsižvelgiama, kai šis tarnautojas paskiriamas profesionaliu ugniagesiu šioje tarnyboje“.

9 13 *bis* straipsnyje (priimtame pagal 2006 m. birželio 2 d. Karaliaus dekretą, kuriuo iš dalies keičiamas 2002 m. kovo 20 d. Karaliaus dekretas) iš esmės nustatyta:

Nuo 2007 m. liepos 1 d. priešgaisrinės tarnybos profesionaliems ugniagesiams, apskaičiuojant jų darbo užmokestį, pripažįstamas darbo stažas, lygiavertis tarnybos metų, išdirbtų dirbant savanoriu viešojoje priešgaisrinėje tarnyboje, skaičiui, laikantis šios tvarkos:

1. Iki 2002 m. balandžio 9 d. įdarbintiems tarnautojams: proporcingai faktiniam darbo laikui (faktinio darbo valandų skaičius per metus);
2. Po 2002 m. balandžio 9 d. įdarbintiems tarnautojams: neatsižvelgiant į atlikto darbo apimtį.

3. Šalių pozicijos

A. RM

- 10 RM tvirtina, kad darbo ugniagesiu savanoriu laikotarpis turi būti vertinamas visas, o ne proporcingai atlikto darbo trukmei. Jei į šį laikotarpį atsižvelgiama proporcingai atlikto darbo trukmei, tai reiškia nepateisinamą skirtingą požiūrį į visą ir ne visą darbo dieną dirbančius darbuotojus.
- 11 Todėl jo kaip ugniagesio savanorio veiklos trukmė, į kurią reikia atsižvelgti apskaičiuojant jo darbo stažą, turi apimti visus 20 metų ir 7 mėnesius, praėjusius nuo 1982 m. sausio 1 d. iki 2002 m. liepos 31 dienos.

B. Apeliantai

- 12 Apeliantai teigia, kad RM darbo stažas buvo nustatytas pagal taikytinus teisės aktus, atsižvelgiant į datą, t. y. 2001 m. balandžio 1 d., kai jis buvo įdarbintas profesionaliu ugniagesiu dirbti visą darbo dieną. *Ville de Mons* ne mokslo darbuotojų administracinio ir finansinio statuto 13 *bis* straipsnyje konkrečiai numatyta, kad iki 2002 m. balandžio 9 d. įdarbintų tarnautojų atveju apskaičiuojant darbo stažą į ugniagesiu savanoriu išdirbtus metus atsižvelgiama proporcingai faktiniam darbo laikui (faktinio darbo valandų skaičius per metus).
- 13 Šiuo metu RM taikoma tvarka, reglamentuojanti darbą visą darbo dieną, todėl jis negali remtis teisės aktais, susijusiais su ne visą darbo dieną dirbančiais darbuotojais.
- 14 Subsidiariai, apeliantai siūlo pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl Bendrojo susitarimo dėl darbo ne visą darbo dieną, ypač jo 4 straipsnio, išaiškinimo.

4. Cour du travail vertinimas

- 15 Tai, kad RM buvo įdarbintas taikant darbo visą darbo dieną tvarką, visiškai netrukdo jam remtis, – kiek tai susiję su jo darbo užmokesčio stažu, t. y. stažu, leidžiančiu nustatyti jam mokėtiną atlyginimą, – teisės aktais, susijusiais su ne visą darbo dieną dirbančiais darbuotojais, kalbant apie laikotarpį, kai jis dirbo ne visą darbo dieną.

- 16 Ugniagesiai savanoriai neabejotinai patenka į Bendrojo susitarimo dėl darbo ne visą darbo dieną taikymo sritį pagal šio susitarimo 2 straipsnį, nes jų darbo santykiai apibrėžti nacionalinės teisės aktuose.
- 17 Ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų darbo užmokesčio stažo nustatymas patenka į Bendrojo susitarimo dėl darbo ne visą darbo dieną 4 straipsnio, kuriame reglamentuojamos įdarbinimo sąlygos, taikymo sritį.
- 18 Kad ir kaip būtų, reikia išaiškinti Bendrojo susitarimo dėl darbo ne visą darbo dieną 4 straipsnį.
- 19 Šiomis aplinkybėmis, patenkindamas subsidiarų apelianų prašymą, *Cour du travail* pateikia Teisingumo Teismui toliau nurodytą prejudicinį klausimą.

5. Prejudicinis klausimas

- 20 *Cour du travail* pateikia šį klausimą:

Ar Bendrojo susitarimo, įgyvendinto 1997 m. gruodžio 15 d. Tarybos direktyva 97/81/EB dėl Bendrojo susitarimo dėl darbo ne visą darbo dieną, kurį sudarė Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjunga (UNICE), Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centras (CEEP) ir Europos profesinių sąjungų konfederacija (ETUC), 4 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo nedraudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias, apskaičiuojant visai darbo dienai įdarbintų profesionalių ugniagesių atlyginimą, darbas, atliktas dirbant ugniagesiu savanoriu ne visą darbo dieną, vertinamas, kiek tai susiję su darbo užmokesčio stažo nustatymu, atsižvelgiant į darbo apimtį, t. y. į faktinio darbo trukmę remiantis principu *pro rata temporis*, o ne į laikotarpį, per kurį buvo atliekamas šis darbas?